

KORRALDUS

26.08.2025 nr DM-132318-8

Kauoja liivakarjääri korrastamistingimuste esitamine

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja võttes aluseks maapõueseaduse § 81 lg 2, tuginedes Saarde Vallavalitsuse 25.06.2025 kirjale nr 6-2/698-1, Riigimetsa Majandamise Keskuse 19.06.2025 kirjale nr 3-1.1/2025/4201 ja Maa- ja Ruumiameti 01.07.2025 kirjale nr 7-1/25/9217-2 ning aktsiaselts KIIRKANDUR taotlusele, **otsustan:**

1.1. Anda ettevõttele aktsiaselts KIIRKANDUR kaevandamisloa nr KL-508104 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1 Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1 Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseadusele.

1.1.1.2 Kaevandatud maa korrastada maatulundusmaaks (metsamaaks) ja veekogumaaks.

1.1.2 Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1 Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Karjääri küljed tuleb kujundada nii, et oleks välditud varingud, erosioon ning karjääri nõlvad tuleb katta taimestikule sobiva pinnasega. Karjääri nõlvad rajada nõlvsusega ülevalpool veetaset suhtega vähemalt 1:2, allpool veetaset 1:5. Kui projektiga planeeritakse veekogule supluskoht, siis peavad veealused kalded olema supluskohas vähemalt suhtega 1:8. Supluskoha rajamine on võimalik ainult juhul, kui kohalik omavalitsus on valmis korraldama kaevandatud maa korrastamise käigus loodava rannaala avaliku kasutuse ning heakorra.

1.1.2.2 Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasustest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.

1.1.2.3. Veekogu kujundada loodusesse sobivaks ehk vältida liiga sirget kaldajoont ning veekogu nurgad kujundada laugelt.

1.1.3 Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

1.1.3.1 Mäeeraldise teenindusmaale ladustatud kooritud pinnast kasutada nõlvade tasandamiseks;

1.1.3.2 Metsamaaks silutud pinnase ülemine 0,5 m paksune kiht peab sisaldama materjali terasuurusega kuni 1 mm vähemalt 25% (massi järgi) ega tohi sisaldada kive (läbimõõduga üle 10 mm) enam kui 40%;

1.1.3.3 Projektis esitada mulla või kasvupinnase kasutamise ja käitluse arvestused ja määrata

bioloogiliseks korrastamiseks vajalik mulla kogus. Kirjeldada ja põhjendada valitud mullakäitlus.

1.1.4 Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.4.1 Karjäärilal kujunev veetase peab vastama maatulundusmaa sihtotstarbelise kasutamise tingimustele. Metsamaal ei tohi põhjavee tase tõusta kõrgemale kui 0,7 m sügavuseni maapinna madalamast kohast;

1.1.4.2 Karjääri rajatava tehisveekogu sügavus peab olema valdavalt üle 2 meetri, jättes madalamad alad veetaimestiku arenemiseks;

1.1.4.3 Veekogu kaldaperv peab olema vähemalt 2 m lai ja vähemalt 1 m kõrgemal veetaseme oodatud maksimaalsest seisust.

1.1.4.4 Korrastamise käigus rajatava veekogu põhi kujundada lauge ja ühtlane.

1.1.4.5 Veekogu nõlvad ei tohi olla järsumad kui looduslik varisemisnurk.

1.1.5 Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.1.5.1 Enne haljastuse rajamist korrastatav maa siluda. Haljastusalaks ette nähtud ala võib jääda laineliseks, nõlvanurgaga alla 8°. Korrastamisprojekti anda bioloogilise korrastamise lahendus, sealhulgas määrata kasutatavad puuliigid ja vajalik istikute arv.

1.1.5.2 Metsa istutamine teostada selliselt, et alal oleks hiljem võimalik hooldetöid teha mehhaniseeritult.

1.1.5.3 Karjääri taasmetsastatava ala puuliikide valikul tuleks eelistada hariliku männi istikuid, istutades 3000 taime hektarile.

1.1.6 Lisatingimused:

1.1.6.1 Korrastamisprojekti põhjendada kasutatava tehnoloogia valikut lähtuvalt korrastamistingimustest, keskkonnatingimustest ja majanduslikest kaalutlustest.

1.1.6.2 Korrastamistöid on keelatud teostada ajavahemikus 01.02-15.07 mäeeraldise lõunapoolses osas (mäeeraldise plaanil viirutatud osas) 3,34 ha alal.

1.1.6.3 Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.

1.1.6.4 Mäeeraldise ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnaohtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.

1.1.6.5 Karjääri alale jääv pärandkultuuri objektina registreeritud nn. Vana tee tuleb korrastamistöde projektis taastatavana ette näha. Tee saaks osaks RMK Ikla-Oandu matkateest ja kulgeks rajatava veekogu kaldal. Võimalik on kavandada matkatee veekogu äärsele lõigule puhkekoht, mis eeldab kalda nõlvusega arvestamist.

2. ASJAOLUD

Aktiaselts KIIRKANDUR (registrikood 10111516, aadress Järvekalda tee 1, Harkujärve küla, Harku vald, Harju maakond, Eesti) esitas 12.05.2025 Keskkonnaametile taotluse Kauoja liivakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste saamiseks (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 13.05.2025 kirjane nr DM-132318-1).

Maavara kaevandamise keskkonnaluba (edaspidi *kaevandamisluba*) nr KL-508104 Kauoja liivakarjäärist ehitusliiva ja täiteliiva kaevandamiseks anti aktsiaseltsile KIIRKANDUR Keskkonnaamet 18.04.2024 korraldusega nr DM-109290-36. Kaevandamisloa nr KL-508104 (kaevandamisluba kehtib 18.04.2024 - 18.04.2039) alusel kaevandab aktsiaselts KIIRKANDUR Kauoja liivakarjääris ehitus- ja täiteliiva.

Kauoja liivakarjäär asub Pärnu maakonnas, Saarde vallas Lodja külas Kauoja liivakarjäär kinnisasjal (katastritunnus 71201:001:0669). Kinnistu valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. Tegemist on uue mäeeraldisega, mis hõlmab Kauoja liivamaardla (registrikaardi nr 0957) ehitusliiva aktiivse tarbevaru plokki 1 ja täiteliiva aktiivse tarbevaru plokki 2. Kauoja liivakarjääri mäeeraldise pindala 16,41 ha ja teenindusmaa pindala 35,10 ha. Mäeeraldisega hõlmata varu on järgmine: täiteliiva aktiivne tarbevaru on 482 tuh m³, millest kaevandatav varu on 395 tuh m³ ja ehitusliiva aktiivne tarbevaru on 195 tuh m³, millest kaevandatav varu on 182 tuh m³. Kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotletakse 40 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on teedehitus ja ehitus. Kaevandamisloale kantud korrastamise suunaks on maatulundusmaa (metsamaa) ja veekogu.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Maapõuaseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (edaspidi *korrastamisprojekt*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt.

MaaPS § 81 lõike 4 kohaselt peab Keskkonnaamet korrastamistingimusi esitades lähtuma keskkonnamõju hindamise soovitudest, kui keskkonnamõju on hinnatud ja kaevandamisloale kantud korrastamise suunast. Põhjendatud juhul võib lähtuda korrastamistingimusi esitades ka muust korrastamise suunast, kui selle mõju on keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise raames hinnatud.

Kaevandamisloa nr KL-508104 kohaselt on kaevandatud maa kasutamise otstarve maatulundusmaa (metsamaa) ja veekogu.

MaaPS § 84 lõike 2 kohaselt tuleb kaevandatud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Kaevandamisluba nr KL-508104 kehtib kuni 18.04.2039.

MaaPS § 81 lõike 5 kohaselt küsib Keskkonnaamet korrastamistingimuste kohta maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust.

Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel 05.06.2025 kirjaga nr DM-132318-2 Saarde Vallavalitsuse ja maaomaniku volitatud asutuse, Maa- ja Ruumiameti ning Riigimetsa Majandamise Keskuse arvamust Kauoja liivakarjääri korrastamistingimuste koostamiseks.

Riigimetsa Majandamise Keskus 19.06.2025 kirjaga nr 3-1.1/2025/4201 teatas, et karjääri alale jääb pärandkultuuri objektina registreeritud nn. Vana tee, mis tuleb korrastamistööde projektis taastatavana ette näha. Tee saaks osaks RMK Ikla-Oandu matkateest ja kulgeks rajatava veekogu kaldal. Võimalik on kavandada matkatee veekogu äärsele lõigule puhkekoht, mis eeldab kalda nõlvusega arvestamist. Karjääri taasmetsastatava ala puuliikide valikul tuleks eelistada hariliku männi istikuid, istutades 3000 taime hektarile (KOTKAS 20.06.2025 DM-132318-3).

Keskkonnaamet täiendas vastavalt korrastamistingimuste eelnõud.

Saarde Vallavalitsus 25.06.2025 kirjaga nr 6-2/698-1 teatas, et on tutvunud esitatud korralduse eelnõuga ning palub korrastamistingimuste andmisel arvestada Riigimetsa Majandamise Keskuse 19.06.2025 kirjas toodud ettepanekutega (KOTKAS 25.06.2025 DM-132318-4).

Maa- ja Ruumiamet 01.07.2025 kirjaga nr 7-1/25/9217-2 palus eelnõud täiendada järgmiselt:

- 1) täiendada punkti 1.1.2.1. järgmise lausega: „Supluskoha rajamine on võimalik ainult juhul, kui kohalik omavalitsus on valmis korraldama kaevandatud maa korrastamise käigus loodava rannaala avaliku kasutuse ning heakorra.“;
- 2) muuta punkti 1.1.2.2. järgmises sõnastuses: „Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasustest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele ja loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.“;
- 3) lisada tingimustele punkt 1.1.4.4. järgmise lausega: „Korrastamise käigus rajatava veekogu põhi kujundada lauge ja ühtlane.“;
- 4) lisada tingimustele punkt 1.1.4.5. järgmise lausega: „Veekogu nõlvad ei tohi olla järsumad kui looduslik varisemisnurk.“;
- 5) lisada tingimustele punkt 1.1.5.2. järgmise lausega. „Metsa istutamine teostada selliselt, et alal oleks hiljem võimalik hooldetöid teha mehhaniseeritult.“;
- 6) lisada tingimustele punkt 1.1.6.3. järgmises sõnastuses: „Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.“;
- 7) lisada tingimustele punkt 1.1.6.4. järgmises sõnastuses: „Mäeeraldise ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnoahtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.“(KOTKAS 02.07.2025 DM-132318-5).

Keskkonnaamet täiendas vastavalt korrastamistingimuste eelnõud.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist anda menetlusosalisele võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet edastas 23.07.2025 kirjaga nr DM-132318-6 korrastamistingimuste eelnõu aktsiaseltsile KIIRKANDUR.

Aktsiaselts KIIRKANDUR 25.08.2025 kirjaga teatas, et soovib mäeeraldisel kooritud pinnase kasutada maa korrastamiseks (sh metsamaa), millest eemaldatakse kännud ja suuremad kivid täites eelnõu otsuse punktis 1.1.3.2 toodud mulla kasutamise ja käitluse nõuded. Ühtlasi nõustub eelnõuga ning palub väljastada Kauoja liivakarjääri korrastamistingimused vastavalt 23.07.2025 saadetud kirja DM-132318-6, lisas 1 toodud eelnõule.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. *KeHJS* § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu *KeHJS* § 6 lõike 1 ega ka määruse loendisse, mistõttu *KeHJS* § 3, § 6, § 11 lõigete 3 ja 4 ning määruse alusel ei ole antud juhul keskkonnamõju hindamise algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine.

Tulenevalt eelnevast ei ole vajalik koostada keskkonnamõju hindamise otsust Kauoja liivakarjääri korrastamistingimuste andmisel.

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Teadmiseks: Maa- ja Ruumiamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Saarde Vallavalitsus

Aare Mark
vanemspetsialist
maapõuebüroo